

مقایسه تراکم جمعیت و الگوی توزیع فضایی کنه‌های *Tydeus longisetosus* El-Bagoury & Momen، *Zetzellia mali* (Ewing) و شکارگر آن‌ها کنه *Tetranychus turkestanii* (Ugarov & Nikolskii)

روی دو رقم سیب در مراغه

سمیرا خداياری^{*}، کریم کمالی^۱، یعقوب فتحی‌پور^۱

۱- گروه حشره‌شناسی دانشکده کشاورزی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران

چکیده

تراکم جمعیت کنه‌های *Tydeus longisetosus*، *Tetranychus turkestanii* و شکارگر آن‌ها *Zetzellia mali* روی دو رقم سیب گلدن و گلاب در تابستان ۱۳۸۵ در شهرستان مراغه مورد بررسی قرار گرفت. میانگین تراکم جمعیت *T. longisetosus* و *T. turkestanii* روی ارقام گلدن و گلاب به ترتیب ۳/۳۵، ۴/۰۲ و ۱/۰۲۲، ۱/۰۲۶ و کنه *Z. mali* به ترتیب ۰/۸۲۹ و ۱/۰۵۷ عدد در هر برگ تعیین شد. میانگین تراکم جمعیت کنه‌ها روی دو رقم سیب تفاوت معنی‌داری با هم نداشتند. الگوی توزیع فضایی هر سه گونه کنه با روش تیلور، شاخص مورسیتا و شاخص پراکنندگی محاسبه گردید. الگوی توزیع فضایی کنه *T. longisetosus* روی رقم گلدن و گلاب با روش تیلور به ترتیب از نوع تصادفی و *T. turkestanii* روی رقم گلاب از نوع تصادفی و روی رقم گلدن ارتباط معنی‌داری بین پارامترهای آن وجود نداشت. در مورد شکارگر آن‌ها الگوی توزیع فضایی روی هر دو رقم از نوع تصادفی تعیین گردید. سایر روش‌ها در اکثر موارد موید تجمع بودن الگوی توزیع فضایی هر سه گونه کنه روی هر دو رقم را تأکید کرد. نوع عکس‌العمل شکارگر نسبت به تراکم جمعیت کنه آفت با گرفتن رگرسیون بین میانگین تراکم جمعیت کنه آفت (متغیر مستقل) و کنه شکارگر (متغیر وابسته)، مستقل از تراکم تعیین شد. ارقام سیب تأثیر قابل توجهی در تراکم جمعیت کنه‌های مورد بررسی نداشتند ولی تأثیر آن روی الگوی توزیع فضایی این کنه‌ها تا حدی مشهود است.

واژه‌های کلیدی: تراکم جمعیت، الگوی توزیع فضایی، *Tydeus longisetosus*، *Zetzellia mali*، *Tetranychus turkestanii*، مراغه

*نویسنده رابط، پست الکترونیکی: kamali_k@modares.ac.ir

تاریخ دریافت مقاله (۸۸/۴/۳۱) - تاریخ پذیرش مقاله (۸۸/۸/۲۰)

